

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea articolului 2 din Legea nr.121-XV din 03 mai 2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Autorul propune majorarea cu 100 lei a cuantumului alocației lunare de stat, pentru unele categorii de persoane care nu cad sub incidența Legii cu privire la ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului.

d. Suficiența argumentării. Potrivit autorului există o diferență esențială între valoarea venitului minim garantat, aprobat prin Legea bugetului anual, minimul de existență și valoarea prestațiilor sociale, care nu permit încadrarea unor categorii de persoane în programul de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului. Deși, promovarea proiectului este oportună, în lipsa identificării surselor financiare pentru acoperirea cheltuielilor pe care le implică, proiectul nu va fi aplicabil.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Fundamentarea economico-financiară lipsește, deși prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare. Conform, lit.d), art.20 din Legea cu privire la actele legislative, nota informativă trebuie să includă fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Apreciem inițiativa autorului de a mări cuantumul alocației lunare de stat, însă este necesară avizarea Ministerului Finanțelor pentru a verifica capacitatea bugetului public național de majorare a protecției sociale suplimentare. În caz contrar, proiectul riscă să fie unul declarativ și inaplicabil.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Aparent proiectul urmărește încurajarea beneficiarilor alocațiilor lunare de stat, însă în lipsa surselor financiare, acesta nu va rezulta finalitatea scontată – reducerea sărăciei. Proiectul este apreciat ca fiind unul purtător de interese de grup (sporirea recunoașterii unor actori politici).

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Prevederile proiectului nu necesită a fi evaluate prin prisma standardelor anticorupție internaționale.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.I din proiectul legii – „la punctele 3) și 4), cifra „250” se substituie prin cifra „350”, la punctul 5), cifra „500” se substituie prin cifra „600”, la punctul 6), cifra „175” se substituie prin cifra „275” etc.

Evidențiem că amendamentele propuse vor avea drept efect reducerea veniturilor bugetului de stat. Astfel, odată cu implementarea proiectului acesta va veni în contradicție cu norma statuată la art.11 al Legii nr.847 din 24.05.96 privind sistemul bugetar și procesul bugetar care prevede că niciun proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor. Considerăm prematur promovarea proiectului la etapa actuală.

Recomandarea: Examinarea propunerilor înaintate în contextul elaborării CBTM (Cadrelui Bugetar pe Termen Mediu), exercițiu care va permite găsirea unui echilibru

rezonabil între măsurile de asigurare a veniturilor bugetare de stat.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Lidia Carchilan
Inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
05 August 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*